van dat zulks het einde van den burgeroorlog in Spanje zal bespoedigen. In alle geval, in de vergadering van den Engelschen ministerraad van 25 dezer drukte men zijn groote tevredenheid uit over het weslagen van het Fransche voorstel van niet-inmenging.

Men zal nu een stap verder gaan. Dezelfde Engelsche ministerraad onderzocht de mogelijkheid om een actie te ondernemen ten einde de worsteling in Spanje « menschelijker » te maken. Intusschen zijn reeds besprekingen in dien zin aan gang tusschen de vertegenwoordigers van de verschillende landen die te Hendaye, stad van Frankrijk, tegen de Spaansche grens, bijeenkwamen. Ze zullen onderzoeken wat zou moeten gedaan worden om de barbaarschheid van den Spaanschen burgeroorlog te verminderen.

Opdat zulke beslissing genomen worde, moet de toestand wel erg zijn. Ze zegt meer dan lange beschrijvingen. Mocht deze actie effectief worden en de kampende partijen aan het onteerend stelsel der weerwraak doen verzaken.

De toestand.

Dicht bij Hendaye, even over de Fransche grens, aan de golf van Gascogne, ontstonden hevige gevechten om het bezit van Irun. Deze stad, door de regeeringstroepen bezet, werd door de opstandelingen met kracht aangevallen, want ze beheerscht een voorname verbinding per straatweg en per spoor met Frankrijk. Gelet op de inspanning die weerszijds ontplooid werd, moet men zeggen dat deze worsteling tot de voornaamste behoort, die in den laatsten tijd plaats grepen.

Op verschillende andere punten in het Noorden, in het Midden en in het Zuiden van Spanje duurt de strijd voort. Daarentegen is in Noord-Afrika, waar de opstand begon, kalmte ingetreden. Er is daar nog een aanzienlijk korps van troepen achtergebleven. Wel 37.000 man zegt men, terwijl het contingent door Franco naar Spanje overgevoerd op 12.000 man kan geschat worden. Men berichtt dan ook dat de overbrenging van deze troepenafdeeling geen beslissenden invloed op den gang der krijgsoperaties gehad heeft.

Een barometer van den toestand is dikwijls de beurnoteering. We zien laar dat de Spansche peseta nog steeds aan 3.85 fr. in den wisselkoers gekwoteerd wordt.

De opstandelingen om hun actie financieel te steunen zijn begonnen met de juwelen in te zamelen, ten einde hun goudvoorraad te vermeerderen. Dat de gouden koeels van tel zijn om krijgsverrichtingen te beginnen en vol te houden, blijkt uit zulk bericht alleen.

Voor wie werkt de tijd ?

Dit is een vraag die bij de langdurige operaties dient gesteld te worden. Voorzeker meesten de opstandelingen die zooveel officieren en hun rangen tellen, bij den aanvang der beweging over het voordeel van betere strateurische kennis beschikken. Dit voordeel moeten ze bij langeren duur van de worsteling verliezen. Van een anderen kant kunnen ze dit verlies minstenen ten deele vergoeden door vollediging hunner uitrusting. Wat er ook van zij, van weerszijden schijnt men beducht om alles in eene te wagen, en tracht men fouten van tactiek te vermijden, ten einde vol te houden.

G. S.

Oudheidkunde

GRAF VAN EEN BELGO-ROMEINSCHE DAME VAN DE 2e EEUW, TE TONGEREN GEVONDEN OP 7 AUG. 1901.

De goed gecontroleerde vondst. (1)

De hier gegeven afbeelding stelt de voorwerpen voor die in het graf van een Belgo-Romeinsche dame gevonden werden op 7 Augustus 1901, ter gelegenheid van het Internationaal Congres, dat alsdan te Tongeren vergaderd was. Deze voorwerpen bevinden zich thans in een toorkast van het Oudheidkundig Museum van Tongeren.

Ontleding der prent.

Op onze plaat ziet men vooreerst in het midden een ronden spiegel, die gebroken was als men hem te voorschijn haalde, maar die overigens nog goed genoeg bewaard is. Dan heeft men twee groote fibula's in den vorm van Zonnerad (nrs 1 en 12), die we verder te spreken ; vervolgens vijf brozen fibula's in den vorm van zekerheidspelden (nrs 3, 4, 5, 8, 11) met email van verschillende kleur : Een heeft den vorm van een zaagsken (nr. 3) ; twee andere hebben den vorm van sleutels (4 en 5) ; een volgende is knoopvormig (nr. 10) : de twee overblijvende zijn niet twee getande cirkeltjes versierd (nr. 5 en 8).

Een mooi juweel.

De fibula nr. 2 is een prachtjuweel. Het heeft den vorm van een ruit of rhombus waarvan de schuine zijden 1.3 cm. lengte hebben. Het bovenvlak is in 16 kleine maskeruitjes verdeeld.

Volgens de verklaringen van M. Ed. Fourdrignier, oudheidkundige te Parijs, die te Tongeren aanwezig was, toen de vondst gedaan werd, behoort het tot de werken in glaspastei, die zeer zeldzaam onder de vondsten in België voorkomt, doch waarvan de werken der rioleering ons weer een paar staalen opleverden.

Een transpotje of niet ?

Het voorwerp nr. 11 is een balle in brons, zooals de vrouwen aan den hals dragen, en nr. 13 is een glazen potje voor reukwerk. De rotjes worden wel eens doch ten onrechte traanvaatjes genoemd. Inderdaad de zogenoemde lacrymatoria hadden een anderen vorm. De glazen of aarden potjes waarin de weenende vrouwen (praeficae) hun tranen zouden verzameld hebben, hadden lange, smalle halzen. Zoo is de voorstelling die voorkomt op een half verheven beeldwerk en in het werk van den talentvollen oudheidkundige Abbé Cochet. (2) Daarbij, terecht doet Namur in een thesis opmerken dat dit slechts zeer uitzonderlijk voorkomt. (3) De kwestie der lacrymatoria is veel omstreden geworden, en er is een heele bibliotheek over neergepend. (4)

De twee zonneraders.

Maar we moeten terugkomen op de twee bronzen vermelde voorstellingen van het zonnerad (nrs. 1 en 12). Huybrigts beschrijft ze zeer juist : twee groote fibula's in brons, ongeschoden bewaard, in den vorm van een rad, het een met zes, het andere met vier spaken, met een diameter van 6 centimeter, het al versierd met email in verschillende kleuren: geel, zwart, wit en rood ».

Maar de beide zonnewielen zijn bijzonder iets eigenst in verbinding met de swastika, het hakenkruis van de tegenoverstaande kast der verzameling O. de Schaetzen. We zien hier duidelijk de evolutie van het zonnerad tot hakenkruis. Neem het eerste symbool (nr. 1 van bovenstaande plaat). De ronde, gleidende punten op de spaken, evenals de stralen op den cirkelomtrek doen ongetwijfeld denken aan de zon. Maar in het tweede zonnerad (nr. 12) is het getal der spaken teruggebracht tot vier. En deze vier vormen twee letters S die elkander kruisen. Deze letter S is niet toevallig. Maar maak deze dubbele, gekruiste S hoekig en ge hebt het hakenkruis. Men dient in aanmerking te nemen dat zelfs de S aleen of deze haakletter tot drie haken vergroeit, (de triscèle) ook de zon heeft voorgesteld.

Zonnerad en hakenkruis.

Het zonnerad van het hakenkruis en andere symbolen zijn gelijktijdig in aanwending geleven, zooals men bij den verbazend gedocumenteerden oudheidkundige Déchelette op overtuigende wijze kan zien. (5) « Het teeken 5 schrijft Déchelette dat zoo dikwijls in verband met het zonnerad voorkomt is slechts een half hakenkruis met afgerondde hoeken ». (6)

De beteekenis van het hakenkruis staat onbetwistbaar vast voor wie zich de moeite wil geven kennis te nemen van het bewijsmateriaal door Déchelette bijeengebracht, wanneer er nog geen kwestie was van hakenkruis in Duitschland. Immers de groote geleerde Déchelette, en even vurig vaderlandsch zieuvelde op 3 October 1914 aan het hoofd zijner compagnie. Zijn dood was een onherstelbaar verlies voor de oudheidkunde onderdeelden geleerden als S. Reinach, Prof. Grenier, Oswald en Pryce, enz.

Belang der kwestie.

Wij drukken hierop want de kwestie waarom het gaat is belangrijk. Men moet weten waarop men steunt als men levestigt dat het hakenkruis het symbool is van den zonnekultus. En men moet op zijn beede zijn tegenover diegenen die ons dit symbool zouden opdringen. We weten genoeg en hebben er in Postrijder reeds meer dan eens op gewezen, dat een groote partij in Duitschland de vereering der zon zou willen tot een nationaalen eeredient maken.

De nieuwigheid, die een groote rituwkracht aan zoovele waanwijze gedachten geeft, kan men daarvoor niet inroepen. Het oudherkundig Museum van Tongeren openbaart u niet alleen de curiositeit van die zonnesymbolen, maar legt er voor u, die tot het Romeinsch tijdvak behoorea, en toont klaarblijkend, zoo als hooger gezegd, een overgang van het een symbool tot hetander : van het zonnerad tot het hakenkruis.

G. S.

(1) Zie over deze vondst : Bull. S.S.L.L., dl. XX, pp. 542-543, Tongres M. Collée, 1902
(2) Sépultures gauloises, romaines, p. 44, Paris, 1857.
(3) Namur, De lacrymatoiris sive de lagenulis lacrymarum, 1855.
(4) N-cur, op. cit. — Zie reeds Bernard de Montfaucon, L'Antiquité expliquée, t. V, p. 116, platen XCIX tot CI. Paris, 1722.
(5) Zie Déchelette, Manuel d'Archéologie préhistorique, celtique et gallo romaine, t. I, 499-404, t. II, 885 894, t III., 1513 1519.
(6) Déchelette, gecit. werk, t. III, p. 462.

ONRUST IN DE WERELD

De Wereld maakt op dit oogenblik een periode van onrust door, waarvan weinig slechte of kwade teekenen zu len aanduiden.

In Spanje duurt de onmenschelijke burgeroorlog voort.

Duitschland heeft den tweejarigen dienstplicht ingevoerd, ten einde zijn legersterkte te verdubbelen. De beheerder financieeminister, Dr. Schacht, die op dit oogenblik te Parijs op diplomatisch bezoek is heeft verklaard dat deze verlenging van dienstplicht slechts voor doel heeft de werkloosheid te bestrijden en op te slorpen. Dat te beter.

Maar de Duitsche dienstverlenging maakt toch de Engelschen ongerust, die met snelheid herbewapenen, en eigen moeilijkheden uit den weg ruimen : Vandaar hun toegeeflijkheid jegens Egypte.

In Rusland heeft Staline een vlammende aanspraak tot het roode, communistische leger gericht, waarin hij zegde : « kameraden, thans kunt gij elk oogenblik geroepen worden om uw leven voor het proletarisch vaderland te geven ». Misschien heeft hij enkel voor doel de aandacht af te wenden van de moorderij die begaan werd op zijn vroegere medewerkers.

Onder de beschuldiging van aanslag te beramen op het leven van Staline en zijn trawanten werden 16 voorname hoofden van de Russische revolutie ter dood veroordeeld.

En niet alleen werden ze ter dood gebracht maar ze werden ook nog verplicht te verklaren dat ze den dood verdiend hadden. Onbegrijpelijk laf, zou men zeggen, indien men op dit oogenblik weer niet uit Spanje vernam hoe het in tijd van revolutie toegaat, tot welke onmenschelijke wreedheden men dan in staat is.

Uit Japan meldt men dat het Japansch dagblad Jiji van Tokio schrijft dat de Keizerlijke Japansche Marine besloten heeft over te gaan tot uitvoering van een geheim vlootbouwprogramma dat Japan tot de sterkste mogendheid ter zee zou maken.

In de Vereenigde Staten van Noord Amerika heeft President Roosevelt een afvaardiging van Vereenigingen voor den Vrede ontvangen en verklaard : « 95 van de honderd menschen op de wereld wenschen vrede. Maar om dien vrede te bewaren is er geen ander middel dan zich krachtig tot den strijd uit te rusten ».

En dit woord is teekenend voor den toestand. In plaats van met gebalde vuist te leeren schreeuwen : « Nooit oorlog meer!» moet men terugkeeren tot den ouden goed gebaanden weg : « Zich voor God vernederen, en bidden, veel bidden voor den Vrede ». Het blijft immers altoos waar dat : « De mensch wikt, maar God beschikt ».

Indien men met honderdduizend, met een millioen man geschreeuwd heeft roodschr dat hooren en zien vergaat : « Nooit oorlog meer », en zich dientengevolge dik maakt, dan juist loopt men gevaar op gevoelige wijze te ondervinden, dat ook hierachter de duivel der hoovaardigheid agteert, en men weet bij ondervinding dat de menschelijke hoogmoed vernederd wordt.

G. S.

BELGIE.

Bij ons artikel : Onrust in de wereld moeten we ook een nota voor België voegen, want een bijzondere commissie beraadslaagt op dit oogenblik over de maatregelen die dienen getroffen om de weerkracht, de militaire uitrusting van het land te vermeerderen. De gesloomen beslissingen voorzien groote uitgaven. Ten gevolge van voorname beslissingen houdende verzwaring van lasten voor de talrijke familiën namen twee voorname katholieke leden MM. Marck en Van Hoeck ontslag uit de Commissie. We geven overigens in een volgend nummer inlichtingen over de getroffen beslissingen.

* * *

Intusschen toont een ernstige spionnagezaak waarover we hieronder bericht geven dat de Belgische legeruitrusting niet zoo waardeloos is als soms verteld wordt. Opdat de spionnage-dienst zoo groote sommen zou benuttigen om zekere geheimen van fabricatie aan te koopen moeten deze waarde hebben.

* * *

De bespiedingszaak te Calamine.

Het blijkt dat de spionagezaak te Calamine een zeer ernstig karakter heeft. Bevestigd wordt dat, de aangehoudenen hebben samengewerkt om aan de agenten van den Duitschen bespiedingsdienst een nieuw Belgisch mitraljeurgeweer te leveren voor een bedrag van ongeveer 25.000 frank.

De hoofdschuldige is een soldaat uit Calamine met name Meessen. Deze had op zekeren dag een foto mee naar huis gebracht van een mitraljeurgeweer, waarvoor een zekere Maue groote belangstelling aan den dag legde. Deze Maue was werkzaam aan de versterkingswerken te Battice.

Een samenkomst had plaats te Calamine tij de echtgenooten Arrets-Houssman en daar werd aan den soldaat duidelijk gemaakt dat een foto wel belangwekkend was maar dat het mitraljeurgeweer toch nog wel grootere beteekenis zou opleveren en dat er geld mee te verdienen was.

Er werd besloten dat een expeditie naar Leopoldburg zou worden ondernomen. Maar Meessen zijn dienst deed. Het trio Maue-Arrets Haussmann begaf zich naar Leopoldburg, begin Juli, waar Meessen het mitraljeurgeweer ontvreemdde, het doorheen de bosschen droeg naar de taxi waarin zijn vrienden wachten en die het wapen naar Aken vervoerden.

Daar wachtte een tweede wagen, die het mitraljeurgeweer verder naar Keulen overbracht. Daar werd aan de verraders 25.000 fr. uitbetaald.

In deze omstandigheden werden Arrets en zijn vrouw, al mede Maue, Meessen en Maikry aangehouden, terwijl ook te Verviers de autobestuurder Lavalle, die de spionner, vervoerd had, werd gevangen gezet.

De echtgenooten Arrets, Maue en Meessen hebben bekentenissen gedaan, nadat een huiszoeking zaken had doen ontdekken, waardoor het hun onmogelijk was verder te loochenen.

Maue is zelfs betrokken geweest bij de bespieding in het fort te Battice, waar 's nachts plannen van de koepels werden gerooft en naar Duitschland overgebracht om er te worden gefotografeerd.

De in deze zaak betrokken personen hebben hun medeplichtigen verklapt zoodat de kans bestaat dat er een groote schoonmaak zal kunnen worden gehouden in het raaste gebied, waar talrijke spionnen blijkbaar hun hoofdkwartier hebben gevestigd.

OUDERS, zendt uw dochters naar de

BEROEPSSCHOOL VOOR MEISJES

Erkend door den Staat

PUTSTRAAT, 33-35, TONGEREN

Snijkunde - Confectie - Siermanden

Algemeene leervakken : Moedertaal - Fransch - Rekenen - Huishoudkunde - Wollevendheid

DIPLOMA bij einde studiën.

Stads- & Provincienieuws

TONGEREN. — Averschtsche propaganda. — In « Laatste Nieuws » van 23 dezer heeft een Tongenaar een nota doen inlasschen die geen goede propaganda is voor een toeristenstad als Tongeren. Het artikel is erg overdreven.

Vooreerst het tafereel van De Crayer werd niet gevernist, alleen de omlijsting. Dat het vernissen der meubelen niet al te gelukkig is uitgevallen, deden we reeds opmerken, maar daarop steunen om te bevestigen dat de kerk zou bedorven zijn is een dwaasheid. De vernis is een bewaarmiddel ; maar de moderne vernisbereidingen zijn niet erg duurzaam en na eenigen tijd zal de glans van zelf reeds dofler worden zooals het behoort.

Maar bij deze gelegenheid moeten we de aandacht vestigen op het werk van den kunstschilder M. Grootaers boven het oude doxaal. Zooals men te St-Truiden in het begijnhof de fresco's vertieuwde, is M. Grootaers bezig met het herstellen van den stamboom van Jesse behalve iets af wat dat nog op den boord van een venster bleef. Gelukkig dat M. Grootaers van vroeger teekeningen bewaard had, anders ware dit werk onmogelijk geworden. De voltooiing van dit werk zal tot eer verstrekken aan hem en aan degenen die er hem mede gelastten. We komen later nog hierop weer.

Het schrijven in dagbladen van nota's als die waarvan het gaat, is niet van aard om den toeristentoeloop te bevorderen.

— **Octaaf van St-Gillis in de kapel van Mulken.** — Aanstaande Dinsdag, 1 September begint de plechtige Octaaf van St-Gillis in de kapel van Mulken.

De le Mis is om 7 uur ; de Hoogmis om 9 uur. De Completen om 6 uur. Voor en na de diensten : zegen van St-Gillis, wijding van het brood en vereering der relikwie.

Iedere dag der Octaaf : H. Mis im 7 en 9 uur. Lof om 6 uur.

— **Huwelijk.** — Zaterdag 22 dezer, werd te Luik, in de kerk van de H. Veronica, het huwelijk ingezegend van Mej. Alice Derwa, met M. Isy Gvirtman, ingenieur, Landbouwkundige van den Staat in Ruanda.

Onze beste gelukwenschen aan de jonggehuwden en lunne wederzijdsche familiën.

HENIS. — Dieves in de klem. — A. J. en V. E. werden door den veldwachter betrapt toen ze den boomgaard van den burgemeester aan 't plunderen waren. Ze sloeven op de vlucht met achterlating van het gestolen goed. Samen met den veldwachter van Rixingen wist men hen aan te houden.

HERN-ST-HUBERT. — Brand. — Zondag morgen voor het einde van de vroegmis, brak er brand uit in de aanhoorigheden der woning van Frans Willems-Sengers. De geluren en de personen die in de kerk waren, liepen op toe en richtten aanstonds een bekwamen reddings- en brandweerdienst in. Men gelukte erin het vee in veiligheid te brengen en het woonhuis te vrijwaren. Doch de aanhoorigheden zijn plat gebrand. De oorzaak van den brand is niet gekend. Er bestaat vereekering.

— De Missietentoonstelling bracht de aanzienlijke som op van meer dan 6000 fr. Voorwaar een heerlijke uitslag, die groote gemeenten zou in de schaduw stellen. Brave voor de missiewerksters van Hern.

LANAKEN. — Kerkdiefstal verijdeld. — Zaterdag nacht hebben onbekende nachtridders een bezoek gebracht aan de kerk. Zij hadden zich toegang bezorgd over het kerkhof en hebben met een haak, schop en een ton, ook gestolen voorwerpen, de ruiten van de sakristij verbrijzeld. Op dit oogenblik moeten ze opgeschrikt geweest zijn door een nachtelijken voorbijganger en op de vlucht geslagen, daar juist een kleine weg achter het kerkhof doorloopt. Haak, schop en ton zijn ter plaats achtergeblieven. Door de gendarmerie is een streng onderzoek ingesteld.

DE SCHOONE REIZEN

HUWELIJKSREIZEN OP PER GROEP

LOURDES : 4, 14 en 23 September.

ROME : 8 September.

Schrijven aan : « DE GROOTE BEDEVAARTEN » 23, Kommelbergstraat, Brussel

MEEUWEN. — Tweejarige fietser door auto gekwetst. — Zondag namiddag, rond 2 u. kwam de 12-jarige Molemans aan den hoek van de Zijstraat in botsing met de auto van M. Janssens, senator te Bree. Het engelachtig kind werd met gebroken arm en been en met talrijke hoofdwonden naar een kliniek te Hasselt overgebracht. De rijkswacht kwam ter plaatze en verwittigde het parket.

BUVINGEN. — 6 jarig meisje door een stuk hout op het hoofd getroffen. — Sedert enkele weken was de zesjarige Jeanne W. uit Luik op vacantie bij haar grootouders te Buvingen. Het kindje mocht met zijn oom A.W. en diens dochterke mee naar het veld om de koeien te hoeden. Gezellig speelden de beide kinderen op het klaverveld. Terwijl de man zijn koeien, die vastgebonden waren aan een ketting wat verplaatste waren de kinderen hem stillangs achter genaderd. Toen hij gedaan had met de ijzeren staven in den grond te slaan wierp hij zonder om te kijken het stuk hout waarmee hij klopte, wat verder van zich af. Het ongeluk wilde dat dit stuk hout juist op het hoofd der kleine Jeanne terechtkwam. Het kindje viel onmiddellijk neer en moest door zijn oom in een naburig huis binnengedragen worden. Een dokter werd bijgeroepen. Deze oordeelde zich genoodzaakt het kind naar de kliniek over te brengen. Helaas, onderweg reeds bezweek het ongelukkig kind.

HASSELT. — Bij de Limburgsche Letterkundigen. — Zondagvoormiddag had in het gouvernementshotel de jaarlijksche vergadering der letterkundigen plaats, 22 leden waren opgekomen. M. L. Swerts gaf lezing van het kasverslag en verklaarde de werking der vereeniging. De hoofdschotel was wel de prachtige uitstenstelling door den Z.E.H. Dr. Clysters over het probleem « Schoonheid en Kunst ». Een korte gedachtenwisseling volgde waaraan deelnamen Lindekens, pastoor Aerts, J. Ballings, P. Buckinx. De heer Trudo Houwaer droeg enkele prachtstukken voor. De vergadering besloot met eene ontvangst in het gouvernementshotel door den heer gouverneur Verwilghen.

heid en Verdichting

I. WAARHEID.

BELING AVONTUUR VAN EEN DUINKERKENAAR.

ander broek in de statie toelwam.

ther van Duinkerke, M. D. wilde den uit het winkelverkeer en en een kleermaker te Veurne een vervaardigen.

ging hij het halen. In den trein ver Frankrijk terugbracht sloot n een klein bescheiden kom- ontkleedde zich, wierp zijn oud oor het venster en opende al-dan t het nieuw kostuum.

ogen schrik stelde hij vast, ek ontbrak en op de toonbank vermaker was hij uitgeleen.

zijn schuilplaats niet verlaten ommidsaar kleeding tuk. De trein de statie van Ghyvelde aan, door bten gemaand, moest de Sansleur openen en zijn avontuur be-

te zeeken dat hij een zeker aalde.

ka de welwillendheid van een kom de weinig kansrijke smokkerke bereiken met een blauwbroek, die natuurlijk niet bijwd paste bij zijn pukk nieuw vest.

* *

II. VERDICHTING

BROEKLOOZE BIJMAN.

op de groote bijenteelers-tentoonst., dat Antonius Bommeke zijn in machtig wed. Hij voed haar ed, haar sierlijk kuiaa, haar ed en haar zwart en geel gestjes. Tot haar overdrechten naar ne, nam hij een stekjes-doosje, ij het houten deksel door een paverwanen had. Daar werd haar gestopt, en haar ten gezelschap, ijnen medescreven, opdat zij er te eenig s krijgen zou, dacht de gerling bij zich zelven.

ode ijg zich al lachtkastelen op stige kruising met zijn kolonie ! k liet hij het stekjesdoosje in sche van zijne grootgestreepte englijden ! ...

een snelbericht naar de twee staen geeren stad, alwaar hij zijn n de toekomstige schoonmoeder ters bezoeken wou, en in. duinnam Antonius den tot weggeeldstaanden trein.

tief huit, Bommeke spriptt de buiten werpt zich in het eerste ... naar reeds volbezette — waalt daarbij over de uitgestrekgan een rail heen-slap, waarlijk ! zeer ozzelt terecht komt op nieuwkoen eener doodmaarse kuid krijschend opspringt. Na t ehuldigingen, krijgt Antonius ts, en hoort een tamelijk dubbelter van s de kerel schijnt bezorgd te zijn onschuldige oorzaken hoog doet blozen.

t door zijn stille en inoetgeen s mediejke verdenking te lo- , waarmee hij, helaas ! een haan zijn rechterbeen veelt.

tast Antonius naar de beewarbij hij onvoorzien eene , een dikke slachtersvrouw, aan-

n dat het nooit meer gebeurt. ge verontwaardigd.

bloost nog meer. — doch een ker springt hij wild ontloog. emijntijd ! wat krijgen we nu ! oude juffer.

oest u schamen in derzelijken ij treffelijke menschen binnen ! zegt de oude heer met stren-

hat men zulke dingen toe ? roept e uit den hoek.

gelachtige voelt Bommeke een getoek, die hem geen doch krimzaam tast hij in den zak. Heij vreezde is maar al te waar- ...kosje is bij het binnenspringen ...en gebroken, het deksel is geje koningin en haar hofstaat zijn ...!...

eekt het op twee plaatsen... stoot een wild gegil uit, en hdopig recht.

...ij wordt krankzinnig de slachtersvrouw.

ter, wachter ! laat ons uit.... schreeuwt alles ondereen.

Bommeke huilt opnieuw van

Gode wil ! Hij valt in stuipen ! oude juffer.

ruitig ! brengt de oude heer ert er, jonkman ? zeg het ons. ...t niet lavoer uithouden ! meke. Zij zijn allemaal uitgebroal, en zij steken ; o, ik ben ken. Verlaat allen den wagen, een zijn, anders wordt gij ook ...

stapelgek ! Een uitzebroken ...erwichter ! roept alles doorein.

...ing vinnat ze de aademaning vertraagt en integendeel trachten ruim adem te halen. Daartoe zal men ook wijde kleederen dragen. Dit is ook een goede voorzorg tegen het zweeten.

Ten einde het waterverlies door de ademhaling en het zweeten veroorzaakt te herstellen is het van belang van het organisme een hoeveelheid water te bezorgen, die toereikend is.

Hoe zal men drinken ?

Het is een dwaling den drank wijlwillig te verminderen met de bedoeling het zweeten te vermijden. Hoe hinderend een weinig zweet, dat de kleederen bederft, ook weze, men moet het zweeten bevorderen. Water drinken is dus goed maar men neme toch liefst koude koffie of thee, en hoede zich voor verkilling door ijskouden drank. Reeds bejaarde personen, die weinig soepele weefsels of aderen hebben, die aan hart-, lier- of leverkwalen lijden, zullen het water nemen bij kleine hoeveelheden tegelijk, doch veelvuldiger drinken. Een normaal persoon mag daarentegen zoldier bezwaar een halven en zelfs een heelen liter water in een korte tijdspanne gebruiken.

De meeste kleine oorzaakelijkheden, die men een te overvloedigen drank ten laste legt, zijn het gevolg, niet van water, doch van andere dranken, die dikwijls meer alcool bevatten dan men wel denkt. De alkohol en wat dergelijke dranken inhouden, zijn oorzaak van de ongesteldheden.

Zonder aan zeewater deelt de geneeskundige waarde toe te kennen als aan mineraal water, mag men toch bevestigen dat de behoeftige hoeveelheid verschwater, onder de maaltijden in de zomermaanden gedronken, het verdrijven van afvalstoffen, door de urine en het zweeten bevordert en het organisme ontlast en zuivert.

Het voedsel.

Men moet zorgen voor een gezonde voeding. Het voedsel, voortkomende van dieren, zooals melk, eieren, boter en vleesch, die gedurende verscheidene dagen in den winter in goeden staat kunnen gehouden werden, gist spoedig door de warmte.

Wantrouw dus de produkten van dierlijke herkomst tijdens de warme zomerdagen. Het voorzichtigste is het verbruiken van dierlijke stoffen in zomertijd zooveel mogelijk te verminderen en zich vooral te voeden met groenten en fruit, welke, gekiekt, in dit seizoen overvloediger zijn en minder kosten.

De avondmaaltijd mag zich, in den zomer, beperken bij groenten of vruchten, zonder dat wij melk, boter, eieren en vleesch noodig hebben.

De Diensten eener Duif

Eene reisduif met het Amerikaansch Oorlogskruis vereerd !

Het feit komt zelden voor en daarom verdient het vermeld te worden. Een Amerikaansch bataljon voer den kolonel C. Whitlesby aangevoerd, had post gevat in het bosch van Argonne in Juli 1918. Een licht voordeel op den vijand behaald hebbende, schoof hij zijne stelling eenigezins vooruit en zonderde zich zoo langzamerhand van het overige regiment af. De Duitschers namen die gelegenheid te baat om die dappere mannen te omsingelen, doch de Amerikanen, om hulne overzien geschaard, verdedigden zich heldhaftig. Kondan zij nu maar hunne stelling laten kennen ! Vrijwilligers boden zich aan maar zij werden geloot naarmate zij de lijn der vijandelijke tirailleurs wilden overschrijden. Gelukkig hadden zij eene duif bij zich. Haastig werd een bericht aan den poot gehecht van « Cher Ami », zoo noemden zij de duif, en na eenige aarzeling over de richting die zij nemen moest, verwijderde zij zich onder het vuur der Duitsche mitraljeuzen. Ongedeerd kwam het moedige dier in 't hoofdkwartier aan en het bataljon werd gered door de troepen welke ter hulp werden gezonden.

Op het Westfront bracht « Cher Ami » zeer belangrijke berichten over. Eens werd de duif op een van haar gevaarlijke tochten door het moordend ijzer van een ontploffende obus getroffen en een deel van den rechterpoot werd afgenomen. Toch vloog ze voort tot den Remibrandt, de plaats harer bestemming. Daar viel « Cher Ami » afgemat en verzwakt door het bloedverlies, maar het kostbaar bericht droeg zij nog aan den vermintken poot.

Generaal Pershing wilde het trouwe dier zien en kende het, het Amerikaansche Oorlogskruis, het Distinguished Service Cross, toe en bevool de overbrenging van den gevleugelden berichtgever naar het Museum van Washington.

« Cher Ami » is dan vertrokken naar de Vereenigde Staten met de paketboot Ohio.

Gezondheidsleer

TEGEN DE GROOTE WARMTE.

Warmte en zweeten.

Het gezond menschelijk gestel is in staat om zelfs heel lang te weerstaan aan de hooge temperatuur welke wij in onze streken alleen gedurende enkele zomerweken kennen. Behalve de warmte die van buiten komt, dient gelet op de warmte die we zelf voortbrengen.

Wij maken warmte door de lichamelijke oefening, door de ontbinding in ons lichaam van het voedsel. Anderzijds verdrijven wij warmte door aanraking met de lucht, die ir 't algemeen kouder is dan 37°, en de verwarming van waterdamp, bij middel van de ademhaling en van het zweeten.

De verwarming van waterdamp in de buitenlucht die ons lichaam omringt zal gemakkelijker geschieden als die lucht droog is... Wij moeten kampen tegen de insluiting van de ademhaling vertraagt en integendeel trachten ruim adem te halen. Daartoe zal men ook wijde kleederen dragen. Dit is ook een goede voorzorg tegen het zweeten.

Ten einde het waterverlies door de ademhaling en het zweeten veroorzaakt te herstellen is het van belang van het organisme een hoeveelheid water te bezorgen, die toereikend is.

Hoe zal men drinken ?

Het is een dwaling den drank wijlwillig te verminderen met de bedoeling het zweeten te vermijden. Hoe hinderend een weinig zweet, dat de kleederen bederft, ook weze, men moet het zweeten bevorderen. Water drinken is dus goed maar men neme toch liefst koude koffie of thee, en hoede zich voor verkilling door ijskouden drank. Reeds bejaarde personen, die weinig soepele weefsels of aderen hebben, die aan hart-, lier- of leverkwalen lijden, zullen het water nemen bij kleine hoeveelheden tegelijk, doch veelvuldiger drinken. Een normaal persoon mag daarentegen zoldier bezwaar een halven en zelfs een heelen liter water in een korte tijdspanne gebruiken.

De meeste kleine oorzaakelijkheden, die men een te overvloedigen drank ten laste legt, zijn het gevolg, niet van water, doch van andere dranken, die dikwijls meer alcool bevatten dan men wel denkt. De alkohol en wat dergelijke dranken inhouden, zijn oorzaak van de ongesteldheden.

Zonder aan zeewater deelt de geneeskundige waarde toe te kennen als aan mineraal water, mag men toch bevestigen dat de behoeftige hoeveelheid verschwater, onder de maaltijden in de zomermaanden gedronken, het verdrijven van afvalstoffen, door de urine en het zweeten bevordert en het organisme ontlast en zuivert.

BUITENLAND

VEREENIGDE STATEN.

President Roosevelt en de ontwapening. — Een afvaardiging kwam aan president Roosevelt vragen dat de Vereenigde Staten een einde zouden stellen aan den bewapeningsloop.

President Roosevelt zegde overtuigd te wezen dat 95 t.h. der bevolking van den aardbodem den vrede verlangt.

Hij drukte echter de meening uit dat, in strijd met het oordeel der afvaardiging, de natie alleen den vrede kan bekomen door de verdediging machtig in te richten en niet door beperking der bewapening.

Hij Roosevelt verliet Hyde park voor Washington.

DUITSCHLAND.

Verlenging van dienstijd. — De Reichsfuehrer Hitler heeft Maandag 24 Augustus een dekreet geteekend waardoor de dienstijd in Duitschland tot twee jaar verlangd wordt.

Parijs, 24 Augustus.

Het nieuws van het verlengen van den dienstijd in Duitschland heeft in Frankrijk grooten opheft gemaakt. Men zegt dat leden der regeering in Kabinetsraad bijeen zullen komen om de zaak in alle bijzonderheden te onderzoeken.

In Duitschland zou men het invoeren van den militairen maatregel toeschrijven aan het toenemen der bewapeningen in Rusland.

ENGELAND.

Kroningsfeesten : vlaggen, vergulde stoelen, enz. — Ofschoon het nog bijna drie kwart jaar duurt, voor de kroning van koning Edward VIII zal plaats vinden, is men in Engeland reeds met de voorbereiding van de groote plechtigheid begonnen.

De plechtige kroning van den nieuwen Engelschen koning is op 1 Mei van het kloonde jaar vastgesteld. Dat men daarvoor in de eerste plaats vlaggen, guirlandes en andere versierselen noodig heeft, is duidelijk.

Aangezien nu bij het regeeringsjubileum van koning George V gebleken is, dat het grootste deel der vlaggen in Japan besteld moest worden, omdat de binnenlandsche industrie niet in staat was de bestellingen te leveren, heeft deze zich tot taak gesteld, aan alle aanvragen te voldoen.

Twee groote firma's in Birmingham hebben daartoe hun bedrijven aanzienlijk moeten uitbreiden. Zij hebben op zich genomen niet minder dan 20 millioen kroningsvlaggen te maken, afgezien van guirlandes en andere dingen waarmede de firma's eveneens een deel zullen maken.

Vooral uit Canada zijn belangrijke opdrachten binnengekomen, maar ook uit Indie, Zuid-Afrika, Australie en Nieuw Zeeland hebben de plaatselijke kroningscommissies in Engeland groote bestellingen gedaan.

Een ander artikel, dat veel gevraagd wordt, is vergulde stoelen. Dit hangt met de traditie samen, dat gedurende de kroningsweken slechts vergulde zitplaatsen aan de gasten mogen worden aangeboden.

De betrokken firma's zijn dus reeds druk in de weer, met de vervaardiging van vergulde stoelen. Maar dergelijke zetels zijn niet zoo heel gemakkelijk te maken.

De Engelsche industrie houdt zich er slechts zeer weinig mee bezig, tegenovelge waarvan Frankrijk, het land der gouden stoelen, waarschijnlijk het grootste deel van deze stoelen zal mogen leveren. De voorkeur genieten de stoelen in Louis XVI-stijl, met lichtgekleurde bekleeding. Men geeft in Engeland aan de Fransche stoelen de voorkeur, omdat deze zoor licht en sierlijk gebouwd zijn.

Behalve deze vergulde stoelen zullen nog duizenden ordinaire noodig zijn, die op straten, waarlangs de kroningsoptocht zal trekken, verhuurd zullen worden. Intusschen is de hoge bedrijvigheid ook al begonnen voor de juweliers en de goudsmeden. Dit komt voor de traditioneele herinneringsmedailles. Een ontlernaming, die zich uitsluitend met de vervaardiging van dergelijke medailles bezig houdt, heeft reeds 40 verschillende typen vemaakt en de proefstukken naar alle Dominions verzonden.

Men ziet dus dat het kroningsfeest niet slechts vaderlands-lievende gevoelens opwekt, maar ook stimuleerend werkt op de bedrijvigheid in de industrie.

DENEMARKEN.

Een kunstmatig hart. — Kolonel Lindberg en professor A. Alexis Carrel hebben het door hen gebouwde kunstmatig hart aan professor Fisher ter hand gesteld die het voor het Carrel-Lindberg Biologisch Instituut in bewaring zal nemen.

De demonstratie van het kunstmatig gebouwde toestel (een glazen kamer, waarin zieke organen geplaatst kunnen worden, die door een kunstmatig gewekten hartekloop een omloop van «